หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลของการส่งเสริมการจัดการตนเองต่อคุณภาพชีวิตและอัตราการ

กลับมารักษาซ้ำของผู้สูงอายุที่มีภาวะหัวใจล้มเหลว

ผู้เขียน นางสาวฐิติมา ทาสุวรรณอินทร์

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้สูงอายุ)

คณะกรรมการที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. ลินจง โปธิบาล อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร. ทศพร คำผลศิริ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

ภาวะหัวใจล้มเหลวเป็นความเจ็บป่วยเรื้อรังที่สำคัญที่พบได้บ่อยในผู้สูงอายุ การจัดการตนเอง ได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นสิ่งจำเป็นที่ช่วยให้ผู้ป่วยดำเนินชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ การวิจัยครั้งนี้เป็น การวิจัยเชิงทดลองแบบสองกลุ่มวัดก่อนและหลัง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการส่งเสริมการ จัดการตนเองต่อคุณภาพชีวิตและอัตราการกลับมารักษาซ้ำของผู้สูงอายุที่มีภาวะหัวใจล้มเหลว ที่มา รับการรักษาที่แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ ระหว่างเดือนพฤษภาคมถึง สิงหาคม พ.ส. 2557 กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้สูงอายุที่มีภาวะหัวใจล้มเหลว ที่คัดเลือกโดยการสุ่มจาก ผู้สูงอายุที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดจำนวน 44 ราย สุ่มเข้ากลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง 22 ราย กลุ่มทดลองได้รับการส่งเสริมการจัดการตนเองระยะเวลา 6 สัปดาห์ ๆ ละ 1 ครั้ง ๆ ละ 2 ชั่วโมง 30 นาที ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการพยาบาลตามปกติ การรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ ประกอบด้วย แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล แบบสอบถามคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยที่มีภาวะหัวใจ ล้มเหลวของมินนิโซต้า และแบบบันทึกการกลับมารักษาซ้ำ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา สถิติทดสอบค่าที่ และสถิติทดสอบค่าซี

ผลการวิจัยพบว่าหลัง ได้รับการส่งเสริมการจัดการตนเองผู้สูงอายุที่มีภาวะหัวใจล้มเหลวมี คุณภาพชีวิตคีกว่าก่อน ได้รับการส่งเสริมการจัดการตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p < .001) ผู้สูงอายุที่ ได้รับการส่งเสริมการจัดการตนเองมีคุณภาพชีวิตคีกว่ากลุ่มที่ ได้รับการพยาบาลตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p < .001) ส่วนอัตราการกลับมารักษาซ้ำต่ำกว่ากลุ่มที่ ได้รับการพยาบาล ตามปกติแต่ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (p > .001)

ผลการศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าการส่งเสริมการจัดการตนเองทำให้คุณภาพชีวิตดีขึ้น และมี แนวโน้มที่จะลดการกลับมารักษาซ้ำ ดังนั้นพยาบาลสามารถใช้วิธีการส่งเสริมการจัดการตนเองของ การศึกษาครั้งนี้มาใช้ในการปฏิบัติการพยาบาล เพื่อให้ผู้สูงอายุที่มีภาวะหัวใจล้มเหลวสามารถดูแล ตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้น และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved

Thesis Title Effects of Self-management Enhancement on Quality of Life and

Rehospitalization Rate Among Elderly with Heart Failure

Author Miss Tithima Tasuwanin

Degree Master of Nursing Science (Gerontological Nursing)

Advisory Committee Associate Professor Dr. Linchong Pothiban Advisor

Assistant Professor Dr. Totsaporn Khampolsiri Co-advisor

ABSTRACT

Heart failure is a major chronic illness frequently found in the elderly. To maintain quality of life, the patients need to effectively self-manage. This two group pretest-posttest experimental research aimed to investigate the effect of self-management enhancement on quality of life and rehospitalization rate among the elderly with heart failure attending the outpatient department at Maharaj Nakorn Chiang Mai Hospital during May-August, 2014. The sample included 44 elderly participants randomly selected from those who met the inclusion criteria. The participants were randomly assigned equally into experimental and control groups. The experimental group received 6-weeks of self-management enhancement with 2.5 hours of weekly activities. The control group received usual nursing care. Data were collected a using Personal Data Recording Form, Minnesota Living with Heart Failure Questionnaire, and Rehospitalization Recording Form. Data were analyzed using descriptive statistics, t-test and Z-test.

The result of this study revealed that, after receiving the self-management enhancement plan the quality of life of the elderly with heart failure was significantly higher than those receiving usual nursing care. The elderly receiving the self-management enhancement plan had better quality of life than those receiving usual nursing care (p < .001), while the rehospitalization rate tended to be decreasing but not with statistical significance (p > .001).

ฉ

The results from this study indicate that self-management enhancement helps increase quality of life and tends to decrease rehospitalization rate in the elderly with heart failure. Therefore, nurses can administer the self-management enhancement plan in this elderly group to help them effectively self-manage, prevent complications, and attain better quality of life.

